

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

معنی الأديب

بحث «كأن، كأيّن»

جلسه ۴۹

استاد وافى

معانى «كأن»:

۱. تشبيه: (كأن الناس إذ فقدوا علياً * نعامٌ جال في بلد سنينا)
۲. شك و ظن: «كأنك بالشتاء مُقبلٌ»
۳. تحقيق: فأصبح بطن مَكَّةَ مُقشعراً * كأنَّ الأرضَ ليس بها هشام
۴. تقريب: «كأنك بالدنيا لم تكن وبالأخره لم تزل»

بحث «كأيّن»

اسم مرکبى از «ک» و «ای» که تنوین آن به صورت نون نوشته می شود.

شبهات «كأيّن» با «کم»:

۱. ابهام
۲. نیاز به تمییز
۳. بناء
۴. صدارت طلب
۵. غالباً مفید تکثیر است ، و قليلاً مفید استفهام

تفاوت «كأيّن» با «کم»:

۱. «كأيّن» مرکب و «کم» بسیط
۲. غالباً ممیز «كأيّن» با «من» مجرور است، برخلاف «کم»
۳. هیچگاه «كأيّن» استفهامیه نیست، برخلاف «کم»

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

۴. معمولاً «کاین» مجرور استفاده نمی شود.

۵. خبری که بعد از «کاین» قرار می گیرد حتماً جمله است.

بحث «کذا»:

۱. مرکب: مرکب از «ک» تشبیه و «ذا» اشاره: (أَهْكَذَا عَرُشُكَ)

۲. بسیط:

الف: کنایه از عدد، فَيَقَالُ : عَمِلْتُ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا ، وَعَمِلْتُ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا ، كَذَا وَكَذَا»

ب: کنایه از غیر عدد: مانند «کاین»

شباهت های «کذا» و «کاین»:

۱. ترکیب

۲. بناء

۳. ابهام

۴. نیازمند به تمییز

تفاوت های «کذا» و «کاین»:

۱. کذا صدارت طلب نیست

۲. تمییز «کذا» حتماً منصوب است

۳. معمولاً «کذا» معطوف استفاده می شود